

Obec Vlastibořice

OBCNÍ
ZPRAVODAJ
3/2019

00 *100 LET, **01** *SOUTĚŽ O NEJLEPŠÍ KRONIKU, **02** *OBEC INFORMUJE, **03** *LOUČENÍ S LÉTEM
04 *JIZERSKOHORSKÉ TISÍCOVKY, **05** *3X STELVIO, **06** *BABIČKA LK, **07** *SENIORSKÁ OBÁLKA
08 *DÍKY!, **09** *ZVEME DO DIVADLA, **10** *SETKÁNÍ SENIORŮ, **11** *CESTOVÁNÍ, **12** *PSÍ-CHOLOGIE
13 *DIVADELNÍ VÍKEND, **14** *DĚTSKÝ KLUB, **15+16** *NOHEJBAL, **17** *KRONIKA

Významné životní jubileum

Jana Hartlová

Zdeněk Mikula

Sobota 3. srpna 2019 byla pro naši obec významným dnem. Přesně před sto lety se narodila dlouholetá obyvatelka naší vesnice paní Anna Makovcová. Do národní školy chodila v Nové Vsi nad Popelkou, do vyšších tříd už do Lomnice nad Popelkou. Vyučila se švadlenou. Vdala se, měla dvě dcery a brzy po svatbě se celá rodina přestěhovala do Kladna. Zde paní Makovcová pracovala jako vedoucí divadelní krejčovské dílny. V roce 1946 rodina přesídlila do Liberce. Zde paní Makovcová nastoupila do Divadla F. X. Šaldy, kde působila opět jako vedoucí divadelní krejčovské dílny a zároveň jako výtvarnice.

Navrhovala kostýmy pro opery Rusalka, Tosca, Libuše a jiné. Spolupracovala s významnými výtvarníky. Své dlouholeté zkušenosti a znalosti měla možnost uplatnit i v Národním divadle.

Paní Makovcová se celý život věnovala kultuře. Měla ráda přírodu, rekreačně lyžovala, plavala, hrála volejbal, stolní tenis, chodila na výlety, byla sokolkou a cvičitelkou. Byla člověk pracovitý, tolerantní, trpělivý. Každému pomáhala.

Dcera paní Makovcové uspořádala za pomoci paní Menclové, paní Holubové, Hanky Ledabylové, mé maličkosti a ostatních dobrých a ochotných lidí v DPS, v pátek 2. srpna, oslavu tohoto významného jubilea. Na přání rodiny se tato oslava nesla v neformálním duchu. Oslavenkyni zahrála kapela Jivíňanka a pan Kunst s panem Nohýnkem. Jedlo se a pilo a dobrá nálada byla.

A tento ryzí člověk žil mezi námi. Bohužel píše tento článek již v čase minulém. Ve čtvrtek, 12. září, nás paní Makovcová navždy opustila. Zemřela ve svém rodném domě v Nové Vsi nad Popelkou. Její poslední myšlenkou bylo „to jsem ráda, že jsem tady, to je můj rodný kraj“.

Vážení spoluobčané,

prázdniny skončily a naše děti už opět zasedly do školních lavic. Přeji všem dětem v mateřských a základních školách, ale i středoškolákům, dobrý start v novém školním roce. Letošní léto bylo obzvláště teplé a vybízelo ke koupání. Jsem ráda, že naše hasičská nádrž měla po celou dobu nádherně čistou vodu. Za příkladnou péči o nádrž, ale i o letní kulturní vyžití, patří velký dík manželům Chlupáčovým. Podzimní kulturní štafetu přebere obec a Sokol. O podzimní kulturní nabídku se více dozvíte na následujících stránkách.

V sobotu 14. září sousedé ze Sedlístěk uspořádali kulturní akci „Rozloučení s létem v Sedlístkách“, která se mimořádně vyvedla. Atmosféra, prostředí a počasí byly výborné. Všem, kteří se na přípravách podíleli, patří velký dík. Na akci zavítal i senátor za náš volební obvod pan Ing. Michael Canov. Pevně věřím, že tato akce nebyla poslední, a že se stane další kulturní tradicí.

V říjnu zavírá restaurace U Zvonice. Pan Stibůrek ukončil ze zdravotních důvodů s obcí nájem. Prostory restaurace volají po drobných úpravách, které zafinancuje obec. Během podzimu bude vyhlášeno výběrové řízení, ze kterého by měl vzejít nový nájemce restaurace. Jako benefit bude k restauraci nabídnut i obecní byt v Kulturním domě.

Obec zajistila pro klienty DPS nového dodavatele obědů. Jedná se o firmu „Obědy Müllerovi“ z Jenišovic. Po dohodě s touto firmou platí nabídka rozvozu obědů i pro ostatní obyvatele obce. Více informací najdete uvnitř čísla.

Při vzrůstajících cenách za elektrickou energii se podařilo s firmou ČEZ ESCO a. s. uzavřít novou smlouvu, která je pro obec velice výhodná. Až do roku 2021 máme cenu EE zafixovanou a roční úspora bude 20 tisíc Kč.

Na následujících řádcích si Vás dovoluji informovat o plánovaných investičních akcích v obci.

V Kulturním domě probíhají různé kulturní akce zaměřené na všechny věkové skupiny. Absence toalet v horním patře odrazuje zejména naše seniory od účasti na těchto akcích. Proto se obec rozhodla vybudovat v horním patře nové toalety. Zároveň s touto výstavbou by měla proběhnout rekonstrukce stávajících toalet v dolní části Kulturního domu. Chceme, aby se kulturních akcí účastnilo co nejvíce

občanů. Na tuto rekonstrukci chce obec podat žádost o dotaci přes místní akční skupinu Achát, jejímž je členem. Jednání s MAS Achát již probíhají. Projekt zpracuje bez nároku na honorář Vojta Pánek.

Další investiční akcí bude rekonstrukce Andělské cesty. V současné době připravujeme projekt a poptáváme dodavatelské firmy. Předběžný rozpočet je kolem 4 milionů. Obec se bude snažit na tuto akci naspóřit co nejvíce svých finančních prostředků. Na začátku ledna 2020 Liberecký kraj vyhlásí dotační program pro daný rok. Pokusíme se získat dotaci z krajského dotačního fondu.

V letošním roce se nám podařilo z krajského dotačního fondu získat dotaci na vybudování travnatého sportovního hřiště na Jivíně. Rozpočet této akce je 222 tisíc, z Libereckého kraje obec obdrží 111 tisíc a dalších 20 tisíc přiteklo z nadačního fondu firmy Veolia, a to díky paní Charvátové, která, jako zaměstnankyně firmy Veolia, podala žádost o minigrant. Děkujeme.

Dále probíhá příprava projektu „rozšíření vodovodního řadu do Kotle“. Na této akci se budou finančně spolupodílet i lidé z Kotle. Přispějí 5 tisíců na projektovou dokumentaci a geodetické zaměření. Navíc pan RNDr. Hrnko daroval obci 30 tisíc Kč. Děkujeme.

Na závěr mého příspěvku bych Vás chtěla poprosit o součinnost. Pokud dojde k poruše veřejného osvětlení, dejte mi prosím vědět. Jakékoliv připomínky k práci obecních zaměstnanců, zejména pana Bernata, mi můžete kdykoliv sdělit přímo na úřadě nebo také písemně.

Pro ty, kteří ještě nejsou zaregistrovaní, připomínám, že obec má novou službu SMS INFO kanál, díky které mají občané důležité informace z obce a pozvánky na akce přímo v mobilu. Více informací naleznete na webových stránkách obce, nebo přímo na Obecním úřadě.

Na konci října uplyne rok od mého zvolení do funkce uvolněné starostky. Nástupem do této funkce se mi obrátil život naruby. S odstupem roku zjišťuji, že v předchozím zaměstnání jsem měla více svobody a volného času. Práce pro obec, a hlavně pro její občany, je časově náročná. Ale i vnitřně naplňující. Chci Vám všem poděkovat za trpělivost, podporu a hlavně pomoc. Bez toho všeho bych to nezvládla.

Jana Hartlová, starostka

Obecní úřad – aktuální informace

Výsledky hospodaření k 31. 8. 2019

Daňové příjmy 3 332 989,60 Kč
Nedaňové příjmy 1 082 371,55 Kč
Kapitálové příjmy 72 350,00 Kč
Přijaté transfery 686 520,00 Kč
Příjmy celkem: 5 174 231,15 Kč

Běžné výdaje 3 709 139,82 Kč
Kapitálové výdaje 36 959,00 Kč
Výdaje celkem: 3 746 098,82 Kč

Zůstatek na běžném účtu činil
k 31. 8. 2019 2 304 113,24 Kč
Zůstatek na účtu ČNB činil
k 31. 8. 2019 313 936,62 Kč
Celkem k 31. 8. 2019 2 618 049,86 Kč

Informace z evidence obyvatel k 31. 8. 2019

Přihlášení k trvalému pobytu:

Tesař Jiří
Tesařová Eva
Liatavová Eva
Lietava Matyáš
Nitschová Nikol
Dluhošová Eva

Navždy nás opustili:

pan Jaroslav Linhart
paní Anna Makovcová

Čest jejich památce!

Počet obyvatel po změnách

335

Životní jubilea

V červnu, červenci, srpnu a září svá životní jubilea oslavili tito jubilanti:
Holubová Anna
Resl Jaroslav
Makovcová Anna
Marešová Marie
Bukovanová Mária

Gratulujeme a přejeme hodně štěstí a zdraví!

TERMÍNY zasedání zastupitelstva obce do konce roku 2019 jsou
16. 10. 2019, 13. 11. 2019 a 11. 12. 2019.

01 Soutěž o nejlepší kroniku

Obecní
kronika

Jana Hartlová

Miroslav Beksa

Liberecký kraj letos na jaře vyhlásil 3. ročník Soutěže o nejlepší kroniku Libereckého kraje.

Letošní ročník byl určen kronikám za roky 2016 a 2017. Soutěžilo se ve dvou kategoriích. V kategorii do dvou tisíc obyvatel se vedle dalších šesti obcí soutěže opět zúčastnila i naše obec se svou kronikou, kterou psala ještě dlouholetá kronikářka paní Mgr. Beksová.

V předchozích ročnících se naše obecní kronika postupně umístila na čtvrtém a předloni na třetím místě. Slavnostní vyhodnocení letošního ročníku soutěže proběhlo 9. září v Muzeu Českého ráje v Turnově.

Odborná porota ohodnotila práci naší bývalé kronikářky a ocenila ji krásným 2. místem.

Gratulujeme.

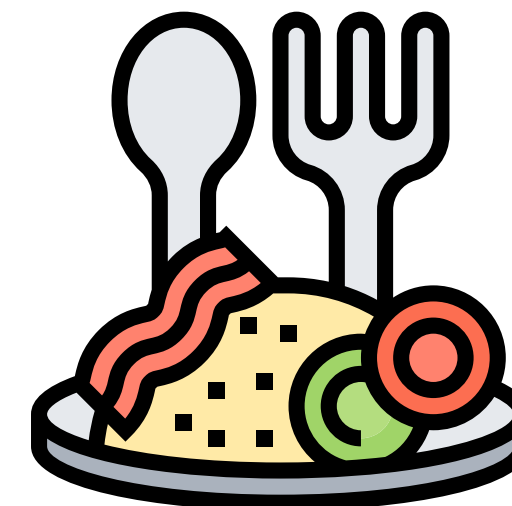
02 Obědy nejen pro seniory

02

Obec
informuje

Jana Hartlová

Od srpna máme pro obyvatele DPS nového dodavatele obědů. Jedná se o firmu „Obědy Müllerovi“ z Jenišovic. Cena jednoho obědu je 80 Kč. Jídelní lístek je pestrý a na každý den je připravena nabídka ze tří druhů jídel. Zájemci si mohou požadovaný oběd objednat vždy jeden týden dopředu. Objednávka není podmíněna každodenním odběrem. Zrušit nebo naopak ještě oběd doobjednat lze pomocí sms ve tvaru Vlastiborice_jmeno_cislo_obedu na tel. 777 707 060 vždy jeden den předem. Výdejové místo je v DPS. Pro zájemce ze Sedlčáků a Jiviny zajistí obec dovoz obědů až domů. Odběr obědů se platí vždy na konci měsíce. Pokud máte o odběr obědů zájem, kontaktujte prosím Obecní úřad.

Prodej dřeva z obecního lesa

Obec nabízí k prodeji palivové dřevo. Cena za 1 m³ činí 600,- na odběrném místě ve Slavíkově nebo na Klamorně. Za dovoz dřeva obec účtuje 250,- Kč pro obyvatele obce. Obecní zaměstnanec pan Bernat dřevo nařeže na metrové klády.

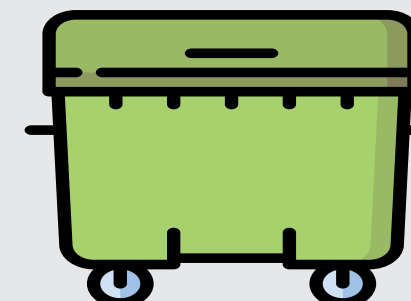
Objednávky se přijímají na Obecním úřadě osobně, emailem nebo telefonicky.

ODPADY

Velkoobjemový kontejner

Velkoobjemový kontejner je aktuálně v Sedlčákách, koncem října se přestěhuje do Vlastibořic. Otevřen je každou sobotu od 11:00 do 12:00 hodin.

03 Loučení s létem v Sedlíšťkách

Kultura

Lád'a Samek

Tomáš Hartl
Dušan Koutník

14. září se na návsi v Sedlíšťkách konal první ročník akce „Loučení s létem“ pro rok 2019. Naše původní přání posedět na konci léta s přáteli, našimi sousedy, u toho trochu něco pojmít a popít, se vyvinulo v nápad na uspořádání menší slavnosti. Z nápadu se stal plán na lokální akci, slovo dalo slovo, a nakonec před námi (osmi „Sedlíšťáky“) stál vskutku mamutí úkol, jak takovou akci úspěšně zorganizovat.

Plánování takové akce, ač to vypadá jednoduše (zvedne se pár telefonů, něco se sežene, trochu se něco udělá a je z toho tancovačka až do rána), rozhodně snadné není. Snahou je myslet na všechno, zároveň je však tápáno tmou nevědomosti, jak se něco takového vlastně dělá, a hlavně se nám neustále vkrádalo na mysl, jaký bude vůbec zájem lidí i návštěvnost. Z myšlenek typu „času dost“ se najednou stalo „ty jo! vždyť už je to za týden!“ a naše nervozita rostla.

Nebudu tu popisovat, jak náročná sezení se konala U Veverky u nádrže, kde se mělo všechno na poradách vskutku bojových domluvit, to si jistě dovede představit každý sám:-) Tato okolnost se však ukázala být velmi šťastnou, protože se nám dostalo nezištné, a jak jsme záhy zjistili, také nepostradatelné pomoci Pepy a Martiny Chlupáčových, bez jejichž rady a zapůjčení mnohých věcí bychom to jen těžko zvládli, takže Pepo a Martino, děkujeme ještě jednou!

Nakonec obsah „naší“ akce tak nějak vykristalizoval. Jídlo jsme chtěli mít z lokálních zdrojů, pivo z Beranova pivovaru v Trávníčku, a i další pochutiny pocházely z trub našich babiček a co kdo vytvořil. S muzikou nám pomáhal Dušan Koutník (díky Dušane!), z doprovodného programu se staly, vzhledem k okolnostem mimo naši kompetenci, trosky a improvizace. Naštěstí se i přes výše zmíněné komplikace podařilo na pódium dostat tři kapely: Jiviňanku, Always a Major Tom, přičemž poslední zaskakovala velmi narychlo za kapelu Lessyho Woheň, která se na poslední chvíli „profesionálně“ rozhodla nepřijet.

Všechny kapely hrály skvěle a zábava se nakonec myslím vydařila. Dokonce k nám zavítala také vzácná návštěva, a to senátor České republiky a starosta města Chrastavy, pan Michael Canov, kterého na naši akci pozvala

starostka Vlastibořic Jana Hartlová, které patří naše díky za podporu našeho nápadu od samého začátku.

Co vám budu povídat, nakonec namísto obav, jestli vůbec někdo přijde, vládl u stánků s občerstvením čilý ruch a nám tak spadl kámen ze srdce, protože jste, milí přátelé, dorazili v hojném počtu, za což vám patří náš dík. Snědli jste téměř 40 kg masa, vypili pivo téměř až do dna, děti řádily v pění, a vy jste si dokonce pochutiny našich babiček brali s sebou i domů, což nás potěšilo:-) Takže díky všem za účast, všem, kterých se to týká, za pomoc, radu, podporu nebo za slova chvály, které se k našim uším donesly. Tento článku je tak hlavně o slovech díky, protože jsem všem z Vás, ať návštěvníkům, tak účinkujícím, tak našemu realizačnímu týmu, neskonale vděčný za to, jak se vše povedlo, a že se oslava konce léta stala oslavou sousedství a přátelství, která se za uplynulé léto utužila, nebo i nově utvořila.

Díky všem a ahoj příště!

Kulturní akce Loučení s létem v Sedlíšťkách byla podpořena nadačním příspěvkem od Nadace B. Jana Horáčka Českému Řáji.

Jizerskohorské tisícovky a jeden pěkný letní týden

04

Příroda

Jitka Malá

Jitka Malá

Začátkem července jsem měla volný týden, a tak jsem se rozhodla, že si obejdu Jizerské hory a jejich vrcholy. Jako bývalý „liberečák“ hory znám a hojně jsem si je užila v zimě i v létě, ale tento plán byl trochu jiný.

Z Lázní Libverda na Smrk (20 km)

Lázně Libverda – Hubertka – Nebeský žebřík – Smrk – Streitův obrázek – U spálené hospody – Obří sud – Lázně Libverda

Z Bílého Potoka na tři tisícovky (23 km)

Bílý Potok – Frýdlantské cimbuří – Polední kameny – Pavlova cesta – Smědavská hora – Pavlina louka – Jizera – Pavlina louka – Smědava – Bílý Potok

Černá hora – Bílá smrt (24 km)

Hrabětice – Ptačí kupy – Holubník – Bílá smrt – Sedlo Holubníku – Černá hora – Sněžné věžičky – Hrabětice

Z Kořenova na čtyři tisícovky (30 km)

Kořenov – Údolí Jizery – Pod Bukovcem – Bukovec – Věžní skály – Pytlácké kameny – Jizerská silnice – Promenádní cesta – Černý vrch – Pod Bukovcem – Sedlo pod Zámky – Knížecí cesta – Zámky – Kořenov

S barevným listím by to také bylo něco!

Již dlouho vím o internetových stránkách Tisícovky.cz, které chtějí inspirovat k cestám po českých horách, což se jim také daří. Tisícovky Čech, Moravy a Slezska jsou dlouhodobým turistickým projektem, které evidují 396 hlavních a 188 vedlejších tisícimetrových vrcholů v šestnácti pohořích a nabízejí také návrhy na výlety, literaturu a informace o pohořích. Může to být nejen pro sportovce první krok k pohodovým toulkám horskou přírodou. V případě Jizerských hor je zde uváděno 14 hlavních a 1 vedlejší vrch nad tisíc metrů.

A to mě inspirovalo, využila jsem i návrhy tras, přičemž jsem některé z časových nebo dopravních důvodů pozměnila nebo rozdělila, ale povedlo se. V pár dnech jsem byla na následujících vrcholech: Smrk 1124 m, Polední kameny 1006 m, Smědavská hora 1084 m, Jizera 1122 m, Ptačí kupy 1013 m, Holubník 1071 m, Bílá smrt 1007 m, Černá hora 1085 m, Sněžné věžičky 1070 m, Bukovec 1005 m, Věžní skály 1018 m, Černý vrch 1026 m, Zámky 1002 m.

Měla jsem opravdu štěstí na počasí, takže jsem si užila modré vody přehrady stejně jako letní obloha, zelených luk s horskými květy, bublavých horských potůčků, borůvek, krásných lesů měnících se podle výšky, rašelinišť, klasických žulových skal Jizerek, až po vítr na vyhlídkách a krásné rozhledy po kraji ve chvíli, kdy se „dole“ nedalo dýchat vedrem...

Doporučené výlety, ale lze jít samozřejmě dle svých možností a chuti...

05 Na koloběžce po Itálii – Sport třikrát průsmyk Stelvio

Milan Jelínek

123 km/4 600 m převýšení (10 h: 45 min)

Pokud by koloběžkářským vrchařům docházela inspirace, mám pro ně zajímavý půldenní (12hodinový) tip na výlet po severní Itálii. Tato lokalita je o polovinu blíže, než kopce francouzské (jen 730 km), proto by mohla oslovit jedince, které odrazuje dlouhá a úmorná cesta například do oblasti francouzského Ventoux.

Na druhý nejvyšší průsmyk v Alpách Passo dello Stelvio vedou do výšky 2 758 m tři cesty. Nejvíce frekventovaná cesta z Bormia (normálka) je pestrá, se střídajícími se sklony do maximálního stoupání 14 %. Nejméně ježděná je cesta ze švýcarské vesničky Santa Maria, která má prvních 5 km průměrné stoupání 10 %, které cestou jen výjimečně spadne (na 9 %). Co naplat, že cesta vede krásným údolím, otázkou zůstává, jestli to člověk vůbec vnímá, zvláště má-li už za sebou několik předchozích výjezdů. Cesta z Prato allo Stelvio je nejdelší, má i největší převýšení a posledních osm km je při pohledu na četné serpentiny ztrácející se až na obzoru také psychicky náročných.

První výjezd

Z Bormia začínám vlažně po ránu, cyklistických buřtů je zatím málo, hlavně se nenechat vyprovokovat a jet si své stařecké výletnické tempo. Asi na 7 km jsou z noci místy na silnici napadané kameny, tak si jen uvědomuji, že ta přilba je fakt i do toho kopce

tady pořád potřeba. Příroda ožívá, místy je teď po ránu na dohled docela dost hlučných svišťů a také květena se začíná probouzet nejen vůní. Provoz je zatím velmi slabý, motorkáři zatím naštěstí spí, ale to se rychle změní. Od elektrárny poblíž mohutných vodopádů začínají četné serpentiny, které se ale jedou překvapivě dobře. Nad nimi jsou parádní výhledy a začíná několik kilometrů „rovinek“ v širokém údolí, které jsou ale stále mírně do kopce (do 7 %). Tři km před odbočku na švýcarský Umbrail pass jsou vidět v dálce budovy na průsmyku Stelvio. Poslední 3 km mají, ač to tak nevypadá, stále sklon okolo 10 % a tady to už evidentně nechutná nikomu. Dostat se při prvním výjezdu nahoru v kochacím tempu pod dvě a půl hodiny stále ještě svěží a pln optimismu, není až tak velký problém. V této výšce si tělo úbytek kyslíku začne uvědomovat až později, teď je prozatím v euforii. Následuje 40minutový opatrný sjezd nejdelší stranou do údolí padesáti zatáčkami. Cestou předjezu autobus, obytnák a sem tam i nějaké auto, protože jim to v těch zatáčkách tak rychle nejde. Jedu za silničářem, který ve spodnějších úsecích trvale šlape a který si naivně myslí, že mi ujede. Jede se mi za ním dobře, a tak ho k jeho údivu „operu“ až těsně před městem, což je samozřejmě zásluha menšího odporu na koloběžce v kombinaci s příslušným sklonem vozovky.

Druhý výjezd

V Prato allo Stelvio je na nultém km otočka a hurá (?) podél ledovcové řeky v cca 6 % sklonu zpět nahoru. Na 5 km z křižovatky v Gomagoi si dám hodně záležet, abych pokračoval rovně a neodbočil chybně doprava, jako na kolcích před 14 dny,

kdy mě po 5 km směrem k nebi skončila i asfaltka a já si říkal, stejně jako dnes, že tuhle cestu už nikdy nepojedu. Cyklistů a automobilů znatelně přibývá, takže to tu v ostrých zatáčkách začíná být někdy hodně natěsno. Po 10 km na konci malebné vesnice Trafoi u silnice doplňuji vodu a nenasytně zírám na obrovský, téměř čtyřtisícový zasněžený masiv hory Ortler vysoké 3 905 m. Před sebou mám už jenom 50 zatáček a měl by přijít vrchol. Cyklisti mě často obdivně zdraví a někteří všimaví se vyptávají, kdo že to takovému pěkné karbonové koloběžky vyrábí? Tak jim značně rozlámanou anglinou říkám, že holandský velmistr Peter Groneveld a u nás je sestavuje nějaký Láďa Bartůněk. Svou konverzaci s cizinci za jízdy považuji za hlediska stability za méně bezpečnou, protože mým hlavním dorozumívacím prostředkem jsou ruce, které potřebuji mít alespoň občas na řídítkách. Serpentine v modřínovém lese zdá se nemají konce, a tak si občas krátím čas povídáním s krajany, jedoucími také nahoru. Na otázku, jaký je motiv jet několikrát za sebou na Stelvio, odpovídám, že je třeba oživit trh něčím novým a náročnějším. Protože na Ventoux jsem byl jak na koloběžce, tak i na lyžích (chybějí mi už jen skákací boty, jak mi někdo psal na FB) a mladí hoši přeci potřebují mít před sebou nějaké výzvy. Když za polovinou této trasy vyjedete ze serpentínového lesa, otevře se široký pohled přes nekonečně zatáčky a hoooodně v dáli nad nimi je vidět průsmyk Stelvio. Říkám tomuto obrázku – pohled, který nechcete nikdy vidět, je to psychicky velmi náročná věc. Tempo se pomalu zmírňuje, až mne nakopne věta „uvidíme se nahoře“ od party břeclaváků, kterým se tímto pomaloučku vzdalují a občasným pohledem dolů pod sebe do zatáček jen kontrolují, kde že ti chlapi jsou. Těsně před vrcholem ještě přesputuji tři cyklistické mrtvoly (nejlepší nápad dne), dýchám jak sentinel a lapám po dechu, jako kdybych byl deset minut pod vodou a možná i vypadám, že spěchám k „zubaté“, aby dlouho nečekala za rohem. Doplním se vodou s hnusným iontem, sním hnusnou tyčinku od Nutrendu, avšak tu si tělo nechá v sobě jen necelou hodinu. Jedu dolů přes švýcarský Umbrail pass, kde bývají celníci jen příležitostně. Silnička je sice trochu užší, než ty předešlé, ale kvalitou povrchu o něco lepší. Provoz je tu citelně slabší, široké otevřené údolí je sevřenější až v začínajícím lese, nad kterým se tyčí kopce, až se točí hlava. Serpentine jedna pod druhou, číslo na sklonoměru 10 % se moc nemění a pomyšlení, že se tudy za chvíli budu štrachat zase nahoru, mi nedělá ani trochu dobře. Dolů k hlavní silnici v městečku je to doslova sešup, zpátky to bude dozajista bolet.

Třetí výjezd

Z městečka Santa Maria jedu od hlavní silnice nekompromisním přímým stoupáním nahoru. Hned na kraji lesa mi žaludek

oznamuje, že tyčinka Nutrend bude i s iontovým nápojem opouštět útroby bez ohledu na můj souhlas. Začíná se projevovat únava, možná i trochu v kombinaci s úbytkem kyslíku ve výšce, protože na nějaké zrychlení není ani pomyšlení, a to ani kdyby se přede mnou objevili koloběžkářští kolegové. Začínám toho mít dost, ale stále ještě vnímám krásu okolních přírodních velikánů, ze kterých se zejména pomocí vody dostávají shora kameny velkých rozměrů, z nichž některé se tu občas evidentně přeženou přes silnici. A taky pořád přemýšlím, který čtverák mi nakukal, že tohle skoro není kopec. Z přemýšlení mne vytrhne protijedoucí cyklista, který u mne zastaví, protože už jsme spolu dnes k vrcholu chvíli jeli. Říkám mu, že jedu už potřetí a mám toho plnou hlavu (jak by řekl dr. Hnízdil). On jen kroutí hlavou a říká, že jsem blázen a jestlipak mi z toho už nehrabe? Asi na 8 km postupně končí modřínový les, údolí do stran je otevřenější a serpentiny směrem ke švýcarské celnici přehlednější. Ve velké dálce začíná být konečně vidět Stelvio. Dostavuje se pocit hladového unaveného zmuchlaného vojáka vracejícího se z fronty domů. Přechod hranice mezi Švýcarskem a Itálií označuje Umbrail pass ve výšce 2 503 m a odsud jsou to na vrchol Stelvia už jen poslední tři kilometry s 250metrovým převýšením. Následuje už jen poslední půlhodinový sjezd, při kterém se jede opatrně maximálně 80 km/h dolů do Bormia, kde se ráno začalo. S cigaretou na rtu to dnes rozhodně nebylo, už se těším, až pozítří zrelaxuji v úžasných plzeňských antických lázních paní Zdeňky Blechové...

Užitečné tipy

Základna na občerstvení (auto) se dá nechat celý den na parkovišti na Stelviu a zásoby doplňovat vždy při dojetí nahoru. Cestou lze doplňovat i vodu, stačí být všímavý a sledovat, kde voda je. Pořadí výjezdů bych asi volil stejně, ačkoliv jsou natolik odlišné a specifické, že je lze kombinovat i jinak. Tím, že se tu člověk pohybuje ve větších výškách, by možná neškodilo se před výjezdem zaklimatizovat. Také je dobré omezit „závodění“ s buřtama, je dobré neplýtvat zbytečně silami, buřti tam vyjedou sotva jednou a v konečném součtu by síly mohly scházet, ale někdy holt člověk neodolá. Nepřeceňovat se při jízdě dolů a počítat s tím, že zejména motorkáři i auta naprosto běžně jezdí v nepřehledných zatáčkách přes plnou čáru. Na maximální rychlost jsou tu zcela jiné kopce a Stelvio k nim rozhodně nepatří.

Pozvánka na fotbal – TJ Sokol Pěňčín

TJ Sokol Pěňčín si dovoluje pozvat všechny své příznivce a fanoušky na novou fotbalovou sezonu. V minulé sezoně jsme suverénně postoupili z prvního místa do I. A třídy. Přijďte opět fandit našim fotbalistům a podpořit je v zápasech se silnějšími soupeři.

Novinkou letošního roku je mládežnický fotbal ve spolupráci s FK Turnov. Konkrétně se jedná o soutěžní utkání pro starší přípravku – děti s rokem narození 2009–2010 a již teď registrujeme děti do mladší

přípravky s rokem narození 2012–2014. Pokud některé z Vašich dětí bude mít zájem hrát v Pěňčíně fotbal, neváhejte se nám ozvat. Kontakt na trenéra Jana Škrétu je 602780397. Tréninky pro děti jsou plánovány na čtvrtek od 16:30 hodin.

Těšíme se na Vás

Pavel Mizera

Rozpis mistrovských zápasů podzim 2019			
Datum a čas	den	Domáci	Hosté
12.10.2019 15:30	sobota	Sokol Pěňčín	FK Hejnice
19.10.2019 15:00	sobota	Doubí	Sokol Pěňčín
26.10.2019 14:30	sobota	Sokol Pěňčín	FC Lomnice n. Popelkou
02.11.2019 14:00	sobota	Bílý Kostel nad Nisou	Sokol Pěňčín

PLACENÁ INZERCE

MND – levná energie z Moravy

Dobrý den, vážení obyvatelé Vlastibořicka.

Chtěla bych Vám touto cestou nabídnout službu, která může být pro mnohé z Vás užitečná.

Spolupracuji se společností **MND – Plyn a elektřina. Energie bez figlů a sankcí** a zprostředkovávám zajímavé nabídky i z oblasti elektřiny. Na jeden rodinný dům mohou roční úspory v závislosti na spotřebě elektřiny dosáhnout až 5 800 Kč a například v penzionech, kde se také vaří, může roční úspora plynu činit až 10 000 Kč.

Nebojte se mě oslovit s Vaším posledním vyúčtováním elektřiny, ráda Vám možnou úsporu nezávazně vypočítám. Nemusíte mít obavy ze složitého papírování a z přestupu k jiné společnosti. O vše se postarám já a centrála MND.

Pokud se chcete o společnosti MND dozvědět více, prohlédněte si jednoduše její internetové stránky, najdete tu i pro laika v oblasti energií docela zajímavé informace.

Budu pro Vás na telefonu 737 653 869 k dispozici od 5. 10. 2019. Můžete mi také poslat SMS a já se Vám následně ozvu.

Závěrem chci jen ze svých zkušeností poznamenat, že se případná úspora může domácnost od domácnosti lišit. Někde je větší, jinde si za uspořené peníze můžete koupit třeba dálniční známku nebo máte měsíc elektřiny zdarma. Ale proč ne? Ceny energií stoupají a proč platit více, než je nutné? Zkrátka „co je doma, to se počítá“, a rozhodnutí je na Vás.

Marcela Pudilová

NABÍDKA DLOUHODOBĚ VÝHODNÝCH ENERGIÍ OD MND

Úspora s produktem Plyn z první ruky s 6% premií za věrnost oproti nabídce innogy – produkt Standard				
Typ spotřeby	Roční spotřeba v MWh	Roční platba u innogy vč. DPH	Roční platba u MND vč. DPH	Úspora u MND vč. DPH
Vařím	1,8	4 795 Kč	4 290 Kč	505 Kč
Ohřívám vodu	5	9 000 Kč	8 124 Kč	876 Kč
Topím málo	15	23 613 Kč	21 141 Kč	2 472 Kč
Topím středně	25	36 977 Kč	32 541 Kč	4 436 Kč
Topím hodně	35	49 992 Kč	43 593 Kč	6 399 Kč

Ceny platné k 1. 3. 2019, distribuce GasNet, s.r.o.

Úspora s produktem PROUD

oproti nabídce ČEZ – produkt Elektřina na dobu neurčitou

Typ spotřeby / Distribuční sazba	Hodnota jističe	Roční spotřeba v MWh		Roční platba u ČEZ vč. DPH	Roční platba u MND vč. DPH	Úspora u MND vč. DPH
		VT	NT			
Svítím a vařím (D02d)	1x25	2	0	11 308 Kč	10 791 Kč	517 Kč
	3x25	3	0	16 887 Kč	16 241 Kč	646 Kč
Ohřívám vodu (D25d)	1x25	2	1	14 444 Kč	13 498 Kč	946 Kč
	3x25	3	2	23 158 Kč	21 609 Kč	1 549 Kč
Topím (D45d)	3x25	2	8	34 974 Kč	32 640 Kč	2 334 Kč

Ceny ČEZ Prodej, a.s. platné k 1. 3. 2019, ceny MND a.s. platné od 15. 4. 2019, distribuce ČEZ Distribuce, a.s.

Ceny energií hlídáme za vás. Vy se tak můžete věnovat příjemnějším věcem, než je hlídání cen.

Člen skupiny KKCG

www.mnd.cz

U MND ZÍSKÁTE ENERGIE

Dlouhodobě výhodně

- Ceny hlídáme za vás tak, aby vám zůstaly výhodné dlouhodobě.
- Plyn z první ruky dodáváme přímo z naší těžby bez zbytečných prostředníků, automaticky s 6% slevou jako premií za věrnost.

Bez závazků

- Se smlouvou na dobu neurčitou, kterou můžete kdykoliv s tříměsíční lhůtou vypovědět.

Jednoduše

- S dokumenty, které jsou jednoduché a srozumitelné, bez skrytých figlů a sankcí – máte tak jistotu, že jste se rozhodli správně.

Dostupně

- K dispozici je vám každý den od 8:00 do 22:00 bezplatná zákaznická linka 800 400 500 a nonstop online zákaznický portál.

Informace o MND – Moravských naftových dolech

- Jsme největší českou těžební společností ropy a zemního plynu se stoletou tradicí těžby na Moravě.
- Aktuálně patříme k nejpreferovanějším dodavatelům plynu.
- Jsme členem silné investiční skupiny KKCG.

V případě zájmu o nezávaznou kalkulaci se můžete obrátit na svého finančního poradce:

20191103

06 Babička Libereckého kraje

Senioři

Bedřiška Klíčová

Hlavním organizátorem projektu je Krajská rada seniorů Libereckého kraje ve spolupráci se Senior Pasy. Záštitu nad soutěží převzal hejtman Libereckého kraje Martin Půta.

Datum konání: 18. října
2019 od 15.00 hodin

Místo konání: Kulturní centrum
Turnov – Strelnice

Podmínky nominace babičky:

Soutěže se může účastnit babička s trvalým pobytem v daném kraji ve věku od 55 let.

Soutěžní úkoly:

• Řízený rozhovor – představ sebe, svůj kraj a bydliště v rozsahu max. 2 minut;

• Ukaž, co umíš – zpěv, tanec, recitace, sport, ukázka vlastní tvorby, malování, háčkování, pletení, vaření, hra na hudební

nástroj, přednes, vaření, ruční práce... apod.;

• „Módní přehlídka“ – ukaž své nejoblíbenější oblečení.

Hodnotící odborná komise bude vybraná z lidí, kteří si váží seniorů + host osobnost kraje

Hodnocení:

1. Zlatá, stříbrná a bronzová „Babička Libereckého kraje 2019“

2. Babička sympatie – vybere obecní anketními listky

3. „Nejstarší babička“ – ocenění nejstarší účastnice

Vítězka „Babička Libereckého kraje 2019“ postupuje do celorepublikového finále, které se bude konat 4. listopadu 2019 v Olomouci v kongresovém sále Pegas.

Akce se koná v rámci Oslav mezinárodního dne seniorů, pořádaných Libereckým krajem pod záštitou náměstka hejtmána pro sociální oblast Mgr. Pavla Svobody.

07 Seniorská obálka

Senioři

Bedřiška Klíčová

Probíhá celostátní akce s názvem „Seniorská obálka“. Toto opatření pro seniory má za cíl pomoci v případě náhlého ohrožení zdraví. Jedná se o tiskopis, ve kterém si každý senior nebo zdravotně postižený může vyplnit základní informace o svém zdravotním stavu, lécích, které užívá, nebo zaznamenat kontakty na osoby blízké a svého praktického lékaře. S vyplněním může seniorům pomoci někdo z příbuzných nebo jejich praktický lékař. Vyplněný tiskopis si pak senioři umístí buď na vchodové dveře bytu, nebo viditelně na ledničku. Seniorská obálka pomáhá v situacích, kdy se senior nebo zdravotně postižený dostane do tísně, ohrožení zdraví nebo života a není schopen se záchranáři sám komunikovat.

Tiskopisy má k dispozici paní

Bedřiška Klíčová z Jiviny, která může eventuelně pomoci s vyplněním a v případě zájmu seniorů z naší obce zorganizovat na téma malou besedu.

Druhá akce – soutěž „Babička Libereckého kraje 2019“ – se bude konat 18. října v Turnově, je určena i pro širokou veřejnost. Vítězka krajského kola postoupí do celostátní soutěže v Olomouci v listopadu. V případě zájmu možnost zajištění dopravy. Více informací najdete v podrobných pokynech.

Projekt bude představen na setkání seniorů obce Vlastibořice dne 6. 12. 2019 v KD Vlastibořice

Léto u Veverky

Tímto chceme poděkovat Martině, Pepovi, Kamče, Márovi a všem pomocníkům z Občerstvení u Veverky! Léto bylo díky Vám opravdu povedené! A pořád se něco dělo!-) Udilo se (bůček, plec, kolena, klobásky aj.), grilovalo se (telecí kýta, prasátko, vepřová žebírka, kolena, aj.), ochutnávala se skvělá vína, podávaly se hamburgery, tortilly s kuřecím masem, hot wings či jiné dobroty, včetně vynikající zmrzliny, pořádaly se soutěže v konzumaci pív.-) Hřiště i koupaliště zcela ožilo. Hrál se nohejbal, volejbal, basketbal, fotbal i badminton, pořádali se dětský karneval, a dokonce frčelo i letní kino!

A to vše vždy za úžasně podpory Občerstvení U Veverky! Děkujeme!

Divadelní představení pro seniory

Mikroregion Jizera, jehož členem je i naše obec, pořádá pro seniory členských obcí divadelní představení **Noc na Karlštejně**, které zahraje Divadelní spolek J. K. TYL Lomnice nad Popelkou ve spolupráci se ZLOM z. s. v licenci ProVox Music Publishing s. r. o. Nositele autorských práv k dílu zastupuje DILIA, divadelní, literární, audiovizuální agentura z. s., Krátkého 1, Praha 9.

Divadelní představení se uskuteční 19. 10. 2019 od 19 hodin v Kulturním domě v Pěnčíně. Svoz zájemců zajistí obec. Případní zájemci se mohou přihlásit na Obecním úřadě osobně, emailem nebo telefonicky nejpozději do 11. 10. 2019.

Pozvánka na tradiční setkání seniorů

Obec Vlastibořice si Vás dovoluje pozvat na tradiční předvánoční setkání seniorů naší obce. Toto setkání se uskuteční v pátek 6. prosince od 16 hodin v restauraci ve Vlastibořicích, připraveno bude občerstvení a kulturní program.

Všichni naši senioři jsou srdečně zváni.

08

Díky!

Lucie Ludvíková

Martina
Chlupáčová

09

Divadelní pozvánka

Jana Hartlová

10

Senioři

Jana Hartlová

11 Z Prokletých hor do Albánie

Cestování

 Hana Ledabylová

CESTOVATELSKÁ DIASHOW PAVLY BIČÍKOVÉ

Z Prokletých hor do Albánie

Pátek 22. 11. od 18 hodin
Kulturní dům Vlastibořice

3týdenní putování po zemi, kde ne znamená ano. Napříč nejkrásnějšími horami Evropy. Kolem divokých kaňonů, průzračných jezer a řek. Smaragdové moře. Památky UNESCO. Neuvěřitelně pohostinní lidé, krevní msta a albánská mafia.

Vstupné 50,- Kč www.bicikova.cz

Cestovatelská přednáška
Pavly Bičíkové

Multimediální cestovatelská přednáška Pavly Bičíkové o 3týdenním putování po zemi, kde ne znamená ano a kde krevní msta není dávnou minulostí. Vydáme se s batohem na zádech přes Prokletije, nejkrásnější hory Evropy. Kromě strmých štítů a zrádných sedel zde objevíme salaše s pastevci, jejichž pohostinnost a laskavost Vám vyrazí dech. Vydáme se na plavbu po průzračném jezeře Komani po trase, která je považována za jednu z nejkrásnějších na světě. Budeme putovat odlehlým národním parkem Lurská jezera, kde máte pocit, že jste se ocitli na konci světa. Určitě Vás okouzlí smaragdové moře s malebnými plážemi, divoké kaňony s průzračnými řekami, jedinečné památky UNESCO a historická města. Překvapí Vás, že tento odlehlý kout Evropy je tvořen samými horami, a že zde mají neskutečně rádi Čechy. Pochopíte, co je socialistický realizmus, albánská mafia, pyramidové hry a proč naše národy mají tak mnoho společného. A možná zde nalezneme to, co nám v Evropě nenávratně mizí.

www.bicikova.cz

Sokol Vlastibořice s podporou obce Vlastibořice
pořádá

Podzimní divadelní víkend ve Vlastibořicích

Pátek 18. 10. 2019 - Neděle 20. 10. 2019

Program:

Pátek 18. 10. 19:00

"DS Pohoda"- Hrádek nad Nisou
František Ferdinand Šamberk

"Blázinec v prvním poschodí" - veselohra

Sobota 19. 10. 19:00

"DS Tyl" - Bakov nad Jizerou
Francis Joffo

"Prázdniny snů" - komedie

Neděle 20. 10. 15:00

"DS Smajlík"- Pecka

"Ježiholky z podhradí" - pohádka s písničkami

Divadelní bar otevřen

Jednotné vstupné na představení : 50,- Kč

Premiéra

Dětský koutek v novém kabátu

Od ledna fungující dětský koutek prošel v letních měsících celkovou rekonstrukcí. Díky finančnímu daru a podpoře obce byl vyměněn starý koberec a vymalován hlavní prostor i vstupní chodba, kde vznikla nová šatnička. Děti tak už nemusí do herničky procházet nevyhovujícími prostory a mohou trávit čas v krásném a čistém prostředí. Ráda bych jménem všech dětí a maminek poděkovala za nasazení a čas věnovaný této rekonstrukci, konkrétně Lucce Ludvíkové, Petrovi Tomsovi a dále všem ostatním, kteří jim pomáhali. Počítáme s tím, že koutek bude otevřen pro volnou hru i během většiny kulturních akcí.

Koutek s hlídáním pro děti od 2 let je otevřen každé úterý a čtvrtek 9–12 hodin.
Kontakt: Dana Lund tel. 731 078 789, Lucka Ludvíková tel. 777 845 088.

12 Pozvánka na přednášku pro chovatele a milovníky psů

Psí psychologie

 Michaela Hauzrová

20. 10. 2019 se v KD Pěnčín od 13:00 hodin uskuteční přednáška Michaely Hauzrové pro chovatele a milovníky psů. Tématem bude například správný výběr psa, psí řeč očima psa, psí řidičáky, nácvik chování dětí ke psům nebo pravidla v lidské smečce. Je také možnost praktické ukázky problémového chování přímo na podiu – rezervace na

tel. 736 190 707 – nejdéle 1 týden před akcí. Vstupné dospělí 50 Kč nebo dobrovolné, děti, studenti, důchodci – zdarma.

www.psi-psychologie.cz

13

Divadelní víkend

 Pavel Svačina

14

Dětský klub!

 Dana Lund

15 Nohejbal- lový turnaj

Lucie Ludvíková

Klára Kavková

V sobotu 21. 09. 2019 se na hřišti ve Vlastibořicích odehrál nohejbalový turnaj. Celkem se přihlásilo úžasných sedm týmů. Počasí nám přálo, občerstvení U Veverky bylo, jako vždy, výborné a nakonec dorazili i někteří fanoušci :-). Zápas byly vyrovnané, hráči skvěle připravení, a proto nezbyvalo, než vyhlásit a rozdat i speciální ceny :-). Celkové pořadí letošního ročníku bylo tedy následující:

1. BOUCHAČI (ČENDA, TOMÁŠ K., ROMAN)
2. DEGUSTÁTOŘI (RADEK, LÁDA, MARIÁN)
3. KLAĐIVA (LUKÁŠ, DAN S., MATY)
4. VODA MA (MARTINA, VOJTA, DAN M.)
5. SEM-TAM (LŮCA, TOMÁŠ H., TOMÁŠ R)
6. STARÁ PARTA (MARTIN U., ERNEST, KAMIL)
7. ČESKOSLOVENSKO (MARTIN Č., MATĚJ, HONZA)

Tímto chceme všem sponzorům a podporovatelům našich nohejbalistů poděkovat! Bez Vás by se tento turnaj nemohl uskutečnit! Díky!

16 Vlastibořický nohejbal

Lukáš Pudil

Poslední dva roky se nám nohejbalový tým pomalu rozpadal. Pár hráčů se odstěhovalo, do toho přišla těhotenství a táhlá zranění. Nicméně začátkem tohoto roku si Martin Č. a Martina P. vzali pod křídla naši dorůstající

mládež, včetně nováčků a rázem se to začalo nabalovat. Nyní disponujeme zhruba deseti až dvanácti aktivními hráči. Za to jim veřejně děkuji. Teď už nemáme problém dát o víkend dohromady dvě trojice a pěkně si zahrát.

Začátkem prázdnin jsme se zúčastnili tradičního „CyriMetodějského srandamače“ v Radimovicích. Měli jsme ze začátku postavit až tři týmy, které se zúčastní, pak ale nemohla Martina a nakonec ani Anička. Holt začátek prázdnin a prodloužený víkend si vždy vybírá svou daň. My jsme však tradičně, tedy už potřetí za sebou, přesto vykopali první místo. Místní sice dělali vše možné pro to, aby to zvrátili a pomyslný pohár zůstal, jak se říká, doma. Ale my jsme se nedali, což není tím, že bychom byli nějakí extra borci, ale hlavně tím, že máme hrající ženy, které to umí. Principem srandamače v Radimovicích je totiž to, že hrají dva muži a jedna žena. V tom je naše výhoda.

(Pokračování z minulého čísla)

Nemoc a smrt ve snu: Zdá-li se někomu o kalné vodě, čkejme nemoc. Rovněž sen o mase nebo koláčích znamená nemoc. Když vidíme ve snu splašené koně, někdo z přátel brzy zemře. Vidět ve snu bílou barvu není nic dobrého – smutek; zato zelená barva znamená radost. Máchat ve snu bílé prádlo – smrt. Kopati pařezy – rovněž smrt. Lidé jsou rádi, zdá-li se jim o pohřbu. To půjdou brzy na svatbu. Horší je, když se zdá o svatbě. To půjdeme na pohřeb.

Předzvěsti smrti: Má-li někdo zemřít, padají obrazy a chomouty se stěn, hodiny se náhle zastavují, nádobí v polici zašramotí, okna zarachotí. Po příčině toho se obvykle marně pátrá. Houká-li sýček u stavení, někdo z něho brzy umře. Také pes vyje před smrtí někoho ze stavení nebo známého.

Před pohřbem a o něm: Když někdo umírá, nemá se zakřiknouti. Když zvonek smutně zní a někdo v té době stůně, prý si smrt proň brzy přijde. Jdou-li lidé o pohřbu „rozcouraně“, prý brzy zase někdo umře.

Různé pověry: Kdy přijdou hosté – když se zabodnou nůžky, nůž nebo pero s držátkem do podlady, když se koláče při pečení převrátí, když létají jiskry z kamen, když se „škytá“, někdo vzpomíná.

II. Význačné dni v roce

O posvícení: Naše posvícení je o Martině. Říká se: Na svatého Martina kouřívá se z komína. O svatém Martině husa nejpěkněji zpívá. O posvícení sedlák si výská, na žádnou robotu sobě nestýská. Chodí-li husa o Martině po ledě, půjde o vánocích po blátě. Svatý Martin přijíždívá na bílém koni. Na Svijanech házejí posvícení do Jízery (je poslední), v Bakově je chytí. O posvícení všecko to voní, tak jako v hapatyce. Na všechny strany tlukou kořen, dělají jitrnice. V pondělí po posvícení se stínal kohout. Chytili ho, dali do košíku a chodili s muzikou po vsi. Pak šli na velké prostranství za vesnici. Tam přivázali kohouta na bidlo, načež lidé se zavázanýma očima pokoušeli se ho stíti. Velmi se jim diváci nasmáli, když mávali mečem vedle. Kdo jej konečně stál, musel jej zaplatit a ještě přispět na muziku. V hostinci dali kohouta uvařit. Po jídle opět vesele tancovali.

O Barboře: Za dřívějších dob těšily se děti po dlouhou dobu na Barboru. Barbora mívala sněhobílý šaty, vlasy volně dolů splývající, přes obličej nějakou roušku, aby nebyla k poznání, na hlavě korunku, na čele hvězdu. Jak vstoupila do světnice, hned se ptala na prospěch dětí ve škole, na poslušnost doma a konečně na to, zda se dítky rádně modlí. Hodné dostaly ořechy, jablka, sušené ovoce, marcipán a mnohé jiné věci, neposlušné důtklivě napomenutí, několik šlehů a jen nějaký oříšek a jablko. Kam Barbora nepřišla, tam zavěšovaly děti na okna nebo mezi ně punčochy, aby jim do nich

nadělila. Hodní tam ráno našli četné dárky, neposlušné kousky uhlí, slupky, syrové brambory a i metlu.

Na Štědrý den: Děti vybíhaly dříve časně ráno na zahradu, třásly stromčkem a říkaly: Stromčeku vstávej, ovoce dávej, je Štědrý den. Pes dostával kus česneku, aby byl hodně zlý. Podobně dělává se i kohoutovi, aby statečně hájil svého stáda. Slepice dostávají žráti do obruče nebo do kruhu stočeného provazu, aby nezanášely. Děti se po celý den postívají, aby viděly „zlaté prasátko“.

O štědrovečerní večeři: Je-li na Štědrý večer na nebi mnoho hvězd, mají hospodyně radost, že jim slepice nanesou hodně vajec. Hospodyně se bojí o Štědrém večeru první ve vsi rozsvítiti, aby se ve stavení nedržely blechy. Před večeří si každý podstrčí pod svůj talíř peníze, aby je měl po celý rok. K večeři zasedají lidé nejraději v sudém počtu, aby do roka nikdo z nich neodcházel. Při večeři se rozkrajují jablka. Kdo má hvězdičku, bude prý dlouho živ, kdo křížek, do roka umře.

Po štědrovečerní večeři: Děti rozlévají olovo a pak je rychle vlejí do misky vody. Podle podoby toho, co se utvoří, soudí, čím budou. Dívky chodí před dům poslouchati, na které straně štěká pes. Tam se dostanou. Dívka, která se chce vdávati, běží ven a potmě nabere z hranice náruč dříví. Doma polínka spočítá. Je-li jich sudý počet, vdá se toho roku, při lichém počtu zůstane svobodna.

O vánocích: Když jsou tmavé Hody, jsou světlé stodoly. Zelené vánoce, bílé velikonoce. Lepší vánoce třeskuté než tekuté. Světlé Hody, tmavé stodoly. Podle pohody v jednotlivých dnech vánočních soudí se na počasí celého příštího roku a to tak, že povětrnost 25. prosince věští počasí na leden, povětrnost 26. prosince ohlašuje, jaký bude měsíc únor atd. Je-li na Nový rok hezky, bude tak i o zních.

Na Nový rok: Lidé neradi ten den kam chodí a peníze si vypůjčují, ježto by měli po celý rok „rozběháno“ a byli by bez peněz. Nedobře je o tom dni také peníze vydávati. Bylo by tak až do příštího Nového roku. Hospodář má ten den vyjeti sám okolo pole s potahem, aby hodně sklídl a nic se mu neztratilo.

Jak se den prodlužuje: Na Boží narození o bleší převalení, na Nový rok o slepičí krok, na Tři krále o skok dále, na Hromnice o hodinu více.

O Hromnicích: Na Hromnice musí skrřivánek vrznout, kdyby měl zmrznout. Přijdou Hromnice, konec sanice. Hromnice – půl krajíce, půl píce. Dříve mívali v každém stavení svíčku – hromničku. Tu rozsvěcovali, když se blížila bouře, ji „obnášeli“ též umírajícího a dělali hromničkou nad ním kříž. Jakmile nemocný zemřel, otvírali okna, aby duše mohla odletět. O Hromnicích nemá se nic šíti. Kdo tak přece činí, vydává se v nebezpečí, že do něho hrom praští.

17 Kronika

dílo
Ing. Oldřicha
Loudy

na pokračování

Obecní Zpravodaj vydala
© Obec Vlastibořice
v říjnu 2019

Adresa redakce:
Obecní úřad Vlastibořice
Vlastibořice 23
463 44 Sychrov
tel.: +420 485 146 025
e-mail:
zpravodaj@vlastiborice.cz
www.vlastiborice.cz

Redakční rada:
Dipl.-Übers. Dana Lund
Balounová
Mgr. Lucie Koutníková
Ing. Martin Beksa
Stanislav Bittner
Dušan Koutník
Pavel Svačina

Jazyková korektura:
Mgr. Lucie Koutníková

Fotografie na obálce
© Lucie Koutníková

Grafická úprava
© Dušan Koutník,
Tomáš Vacek

ISBN: MK ČR E 20317

O maškarádách: Do nedávna chodili o masopustním pondělí neb úterý vesnici od vesnice maškaraí. Napřed pobíhal „blázen“ s bičem, honíval děti i dospělé. Za ním vodili čerta a huňatého medvěda. Ti měli na sobě zpravidla obrácené kožichy. Pak si vážně vykračoval „doktor“ s cylindrem na hlavě, s sebou nosil stoličku a v brašně kovářské kleště na trhání zubů. Jiný muž byl ustrojen za „bábu“. Ta mívala na hlavě rozšívku, na sobě roztrhané hadry, na zádech bezedný koš, z něhož čouhala povřísla. Na rukou nosila dítě z hadrů. V této společnosti nikdy nechyběl „žid“, jenž všechno kupoval a zase nabízel ke koupi, např. děravé bačkory apod. Kde co měli v troubě nebo v almaře, všechno vymetl a chutnější věci i snědl. Běda hospodyni, která neuklidila včas buchty nebo maso z trouby nebo nezamkla dobře almary. Nikdy nechyběli tři nebo čtyři mládenci s kytíčkami na kloboucích. Když tak kolik vsí prochodili, šli do hospody, kde byla muzika.

O svatém Matěji: Na svatého Matěje pije skřivan z koleje. Svatý Matěj mosty boří nebo staví. Nenajde-li Matějova pila, najde Josefova šíročina.

O velikonocích: O Květné neděli dávají se v kostele světití kočičky a vrbové pruty. O Velké neděli se roznášejí a zastrkávají do ozimného obilí. Do žita se dávají obyčejně ratolesti jívové, do pšeníc vrbové. Zbylé pruty se zastrkují za obrazy ve světnici. Když děti přijdou v tento den se svčcenými kočičkami z kostela domů, mají tři spolknouti, aby je v krku nebolelo. Na Zelený čtvrtek jídají děti i dospělí „jidáška“, chléb s medem, jímž si potírají někde nohy a ruce, aby jich včelíčky nepoštípaly. Toho dne ozvou se místo zvonění klapacky a řehtačky. Na Velký pátek hospodyně vynáší peřiny a dělá čistotu v domě, aby se ve stavení blechy nedržely. Na Velký pátek nemá se o ničem jednati, to prý jde nazpátek. Když se zpívají o Velkém pátku v kostele pašije, otvírají se prý zemské poklady. Pašijová housata prý ráda chcípají. O svátcích velikonočních plétávají děti pomlázky a malují kraslice. Chudší chodívají do zámožnějších míst koledovat. Za odměnu dostávají vajíčka, perníkové věci nebo peníze. O velikonočním pondělí našlehává hospodář čeládce pomlázkou, aby byla čerstvá. Z téhož důvodu se též členové rodiny vzájemně polévají vodou.

O svatém Jiří: O svatém Jiří vylézají z děr hadi a štíři. Co do svatého Jiří vyroste, má se palici do země zatlouci. O svatém Jiří má prý se vrána v žitě skrýti. Kolik dní před Jiřím je bouřka, tolik dní po něm bude zima. Jiří a Marek, mrazem nás zalek. Brambory mají se sázeti v Markově týdnu.

O čarodějnicích: Ten den se světnice vykropila svčcenou vodou, aby čarodějnice neměly do světnice přístupu. Na hnůj před chlév se stavěly „máje“, zastrkávalo trní, dávaly brány, pohrabáč z pece (žebro) a koště na vymetání pece – tyto poslední křížem přes sebe, čímž se zamezil čarodějnicím přístup do chléva, kde by kravám učarovaly a tyto by přestaly dojiti. Již z večera lidé hledí zahnat čarodějnice střílením nebo boucháním dvěma prkny o sebe. Večer se zapaluje oheň, děti běhají s rozpálenými košťaty a vyhazují je do výše, aby čarodějnice dostaly strach a utekly. Když oheň dohořívá, malí i velcí jej přeskakují, aby čarodějnice neměly k nim moci. Zakukala žežulička... Uslyší-li lidé z jara po prvé kukačku, zatřesou rychle kapsou, aby měli hodně peněz. Lidé chtějí na kukačce vědět, jak dlouho budou živi. Kolikrát prý zakuká, když se jí zeptají, tolik let tu ještě budou.

III. Rok ve statku a chaloupce

Jaký bude rok: Je-li teplý leden, z korce bude mandel jeden.

V lednu-li roste tráva, neúroda se očekává. V lednu mráz, těší nás, v lednu voda – věčná škoda. Je-li teplo v lednu – sahá bída ke dnu. Skončí-li únor severem, žita mnoho s polí seberem. Bouřky v březnu znamenají úrodný rok. V březnu prach a v dubnu bláto je rolníkovi nad zlato. Březen suchý, duben mokrý, květen větrný, pytle obilím a sudy vínem naplní. Duben suchý, rolník hluchý. Duben chladný a deštivý, úroda nás navštíví. Hodně-li duben větrem duje, stodola se naplňuje. Když záhy trn rozkvétá, záhy žito vymetá. V máji nemá ovčákovi oschnouti hůl. Studený máj, v stodolách ráj. V červnu deštivo a chladno, způsobí rok neúrodný snadno. Červen studený, sedlák krčí rameny. Prší-li na svatého Víta, bývá špatná sklizeň žita. Je-li stoklasa, užíví se sedlák i chasa, je-li metlice, neužíví se ani slepice.

Kdy síti obilí: Když je měsíc v úplňku, má se síti „kulaté“ obilí. Když jde měsíc do úplňku, nesejme mák, nebyly by makovice plné. Když je „dvoji“ světlo, nemá se síti pšenice, by nebyla snětivá. Brambory se nemají sázeti na „střelce“. Na svatého Maurice, nesej pšenice, nebo se ti urodí samá metlice. Havlovo žito, Urbanův oves, vyhánějí sedláky za ves. Na Urbanův den, pospěš síti len.

Úroda ovoce: Na květnou neděli se nemají péci buchty, aby se květy nezapekly. Mnoho květů, málo ovoce. Suchý březen, mokrý máj, bude humno jako ráj. Když stromy odkvetou v jednom měsíci, bude hojně ovoce. Studený máj, v zahradách ráj.

O dobytku: Když se jde s dobytkem na trh, má se mu nechati překročiti koště, aby ho nikdo neuhranul. Z téhož důvodu uzavuje se mu na rohy nebo k řetězu něco červeného. Když se líhnou malá housata, nemá nikdo u nich dělati rámusu (ničím bouchat), aby se nezalekla. Roj květnový za fůru sena stojí. Červnová rojení, nestojí za zvonění.

U jídla: Když se drobí chleba do jídla ve společné míse, mají všichni začítí jísti najednou a má drobiti pouze jeden. Neboť praví svatý Job: „Čtyři jezte, pátý drobí!“ Praví svatý Florián: „Kdo nečeká, ten je krobián“. Když se zkrajuje chléb, mají se udělati na hoření kůrce tři křížky, aby ho neubývalo. Lidé se varují, aby chléb byl obrácen krájeným k oknu; přivolává se bída do stavení. Kdo se nesrovnává s chlebem, nesrovnává se s lidmi. O bouře má se prý chléb zabaliti do bílého prostěradla, aby do stavení neuhodilo. Z téhož důvodu nemá se o bouře vůbec jísti.

Selská přísloví od nás: Lépe na souvrati se dohodnouti, než uprostřed pole se souditi. Draho prodávati není hřích, ale špatně měřiti. Takové pole dobře rodí, po němž hospodář chodí. Dobrý hospodář více prodá nežli koupí. Oči hospodářovy střehou domu. Jez chleba, pij vodu, nepřiďeš na chudobu. Lépe státi za svým snopem, než za cizím mandelem. Kdyby nebylo oráče, nebylo by boháče. Láska k poli krmí voly, tučný vůl krmí stůl.

Jaké bude počasí? Jest-li se u nás na jaře „slepinská“ voda (dokud nebyl v Újezdě vodovod) dotáhla až pod stráž k Mocovům, býval suchý rok. Když rostou houby na hnojí, očekávejme déšť. Je-li hodně sněhu, bude hodně úrody. Mnoho sněhu, málo vody. Prší-li na svátek „Sedmi bratrů“, prší pak po celých sedm týdnů. Medardova kápě, čtyřicet dní na to bez deště není. Jaké je počasí v pátek, takové bude i příští neděli. Rozprší-li se kol jedenácté hodiny, bude pršet po celý den. Ranní déšť, ženský pláč. Je-li nápadně slyšeti jízdu vlaku z Podolí, dlouho hezky nebude. Slyšíme-li u nás sezemské nebo loukovecké zvony zvonit, bude jistě pršeti.

— pokračování příště >>

Dětský klub v KD

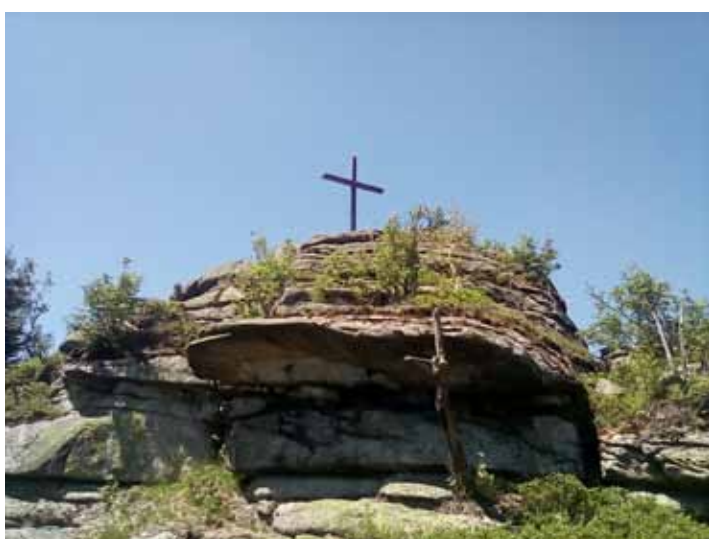
Loučení s létem v Sedlíškách

3x na Stelvio

Jizerskohorské tisícovky

Okolo Vlasti

